

ЧАСТ I. ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНА ПОДГОТОВКА

~~И~~ РАЗДЕЛ I. БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

---

1. В коя от подчертаните думи е допусната грешка?

Като се има предвид(а), че медицината не е точна наука, оповавайте(б) се на следния(в) критерий: ако се явява рядко и за кратко, аритмията може да се нарече “невинна”(г). Няма грешка(д).

2. В коя от подчертаните думи е допусната грешка?

Авторите на “Старобългарски речник” се ограничават с 52 класически старобългарски паметника(а) – книжовни и епиграфски, написани на глаголица и кирилица. В прецизните си статии разкриват семантиката, употребата и съчетаемостта(б) на думите, проследяват съдбата(в) им(г) в съвременния български език. Няма грешка(д).

3. В коя от подчертаните думи е допусната грешка?

Много добре помня, че нещастникът(а) прекарваше голяма част от драгоценното(б) си време в опити да се отърве(в) от трупа – ту го хвърляше в езерото, ту го заравяше в земята(г), ала той – трупа(д) – пак му се изпречваше на пътя.

4. В кой ред **няма** правописна грешка?

- а) Все още владееме положението.
- б) Винаги в петък каниме гости.
- в) Създаваме им добри условия за живот.
- г) Ще започваме да строиме къща.
- д) Носиме вода за пиене от кладенеца.

5. В кое изречение има правописна грешка?

- а) Ръцете му бяха загрубяли от работа.
- б) Престоялите храни са вредни за здравето.
- в) Незаздравелите рани го боляха.
- г) Гледах по телевизията нашумелия филм.
- д) По селата има много престарели хора.

6. Коя от глаголните форми е образувана правилно?
- а) писал съм
  - б) рекал съм
  - в) влязал съм
  - г) донесал съм
  - д) отишал съм
7. На какво се дължи грешката в следното изречение:
- Художникът обича да рисува децата, играейки около Докторския паметник.*
- а) на неправилната употреба на запетая
  - б) на неправилното членуване на думата “художник”
  - в) на неправилната употреба на думата “играейки”
  - г) на неправилната употреба на думата “около”
  - д) в изречението няма грешка
8. В кое изречение е допусната грешка при употребата на главна или малка буква?
- а) Преди 10 години беше открита къщата музей “Пейо Яворов”.
  - б) Доцент Петрова работи в Техническия Университет в София.
  - в) Генералът е носител на Орден на свободата.
  - г) Българската делегация подписа Декларацията за правата на човека.
  - д) Програмата включва произведения и от Италианския ренесанс.
9. Кое е умалителното име, което има и неумалително значение?
- а) камъче
  - б) черешка
  - в) крушка
  - г) птичка
  - д) водица
10. Глагол се отнася към *сказуемо*, както...
- а) определение към допълнение
  - б) прилагателно към определение
  - в) допълнение към подлог
  - г) наречие към местоимение
  - д) *сказуемо* към обстоятелство

1. Кой е авторът на следното двустишие:
*“О вий, кои престъпняте тоз праг,
надежда всяка тука оставете.”*
  - а) Данте
  - б) Петрарка
  - в) Корней
  - г) Овидий
  - д) Бокачо

2. Основен начин на изображение в старобългарската литература е идеализацията на героите. На какво се дължи този похват?
  - а) Старобългарският писател търси индивидуалното в човека.
  - б) Основна цел на литературата от този период е изобразяването на типичното.
  - в) Старобългарската литература има преди всичко религиозен характер.
  - г) Характерът на старобългарската литература е еkleктичен и идеализацията е единствения път за преодоляване на разностилието.
  - д) Идеализацията е плод на романтично отношение на писателите към действителността, породено от възхода на царството през този период.

3. Сонетът е...
  - а) “бял” стих
  - б) деветостишие
  - в) баладично стихотворение
  - г) стихотворение от 14 стиха
  - д) музикален жанр

4. В кой от героите на повестта “Немили-недраги” Иван Вазов е изобразил себе си?
  - а) Странджата
  - б) Македонски
  - в) Бръчков
  - г) Владиков
  - д) Хаджият

5. “Заточеници” е произведение на...
  - а) Захари Стоянов
  - б) Христо Ботев
  - в) Иван Вазов
  - г) Петко Славейков
  - д) Пейо Яворов

6. Ако трябва лаконично да охарактеризирате лириката на Димчо Дебелянов, бихте избрали определението...
- а) драматична
  - б) нежна
  - в) мащабна
  - г) предметно-образна
  - д) възторжено-патетична
7. Образът на “*фаталната жена*” е характерен за творчеството на...
- а) Димитър Талев
  - б) Димитър Димов
  - в) Пенчо Славейков
  - г) Иван Вазов
  - д) Елин Пелин
8. Кой от разказите *не е* от цикъла “Старопланински легенди” на Йордан Йовков?
- а) “Постолови воденици”
  - б) “През чумавото”
  - в) “Най-вярната стража”
  - г) “По-малката сестра”
  - д) “Юнашки глави”
9. Поемата “Септември” на Гео Милев се свързва с естетическото движение...
- а) символизъм
  - б) реализъм
  - в) романтизъм
  - г) експресионизъм
  - д) с нито едно от посочените
10. Какъв художествен похват използва Никола Вапцаров в следния стих:
- Небето пак блестеше
като слюда...*
- а) сравнение
  - б) контраст
  - в) риторичен въпрос
  - г) алитерация
  - д) градация

1. Кога започват славянските нашествия във Византия?
  - а) през IV век
  - б) в началото на VI век
  - в) в края на VI век
  - г) през VII век
  - д) при управлението на византийския император Юстиниан I

2. Каква е позицията на *кавхана* в българската държавна организация от ханския период?
  - а) ръководител на военно-административна област, назначаван лично от хана
  - б) писар в двореца на българските ханове
  - в) ръководител и отговарящ за строителната дейност при хан Омуртаг
  - г) висша административна длъжност в ранносредновековна България, заемана от командващия ханската военна дружина
  - д) пръв помощник на хана и втора по значение длъжност и титла в ранносредновековна България

3. Първият търговски договор на България с друга държава е сключен с...
  - а) Византия по времето на хан Тервел в 716 година
  - б) Немското кралство по времето на княз Борис в 862 година
  - в) Франкската държава по времето на хан Крум в 806 година
  - г) Арабския халифат по времето на цар Симеон в 917 година
  - д) нито една от посочените държави

4. Цар Борил организира църковен събор против богомилите през...
  - а) 1205 година
  - б) 1208 година
  - в) 1211 година
  - г) 1218 година
  - д) 1230 година

5. Кое от следните произведения е написано от Йоан Екзарх?
  - а) “Проглас към Евангелието”
  - б) “Учително Евангелие”
  - в) “Шестоднев”
  - г) “Златоструй”
  - д) “За буквите”

6. Кой от следните възрожденци е бил председател на Българския революционен комитет в Букурещ?
- а) Георги Раковски
  - б) Любен Каравелов
  - в) Васил Левски
  - г) Иван Касабов
  - д) Георги Бенковски
7. Според Търновската конституция България е...
- а) независима монархия с народно представителство
  - б) автономно независимо княжество
  - в) наследствена и конституционна монархия с народно представителство
  - г) автономна наследствена монархия със собствена конституция
  - д) няма правилен отговор
8. След Освобождението младата българска държава е принудена да води няколко войни, донесли слава на българското оръжие. Епизод от коя война са героичните боеве при Сливница?
- а) Междусъюзническата война
  - б) Балканската война
  - в) Сръбско-българската война
  - г) Първата световна война
  - д) Втората световна война
9. Кое от следните събития **не става** по време на управлението на Стефан Стамболов?
- а) открива се Висшето педагогическо училище в София (днес Софийски университет)
  - б) дават се берати на български владци в Скопие, Охрид, Велес и Неврокоп
  - в) организира се първото Пловдивско изложение
  - г) приемат се закони за насърчаване на българската индустрия
  - д) основава се Българското книжовно дружество (днес БАН)
10. Коя от следните външнополитически изяви на България **не е дело** на деветнадесетомайския режим?
- а) посещението на сръбския крал Александър в България
  - б) подписването на търговски договор с Югославия
  - в) подписването на Солунската спогодба
  - г) установяването на дипломатически отношения със СССР
  - д) създаването на Българо-съветска стопанска камара

РАЗДЕЛ IV. ГЕОГРАФИЯ

1. При кое от посочените условия денят и нощта ще бъдат равни по времетраене по всички части на Земята?
- а) ако земната ос е наклонена към плоскостта на земната орбита под ъгъл $23^{\circ} 30'$
  - б) ако Земята спре да се върти около оста си
  - в) ако Земята се завърти около Слънцето в обратна посока
  - г) ако земната ос е перпендикулярна на плоскостта на земната орбита
  - д) ако земната ос е наклонена към плоскостта на земната орбита под ъгъл $66^{\circ} 30'$

2. Най-голямата дълбочина в световния океан е...

- а) Филипинската падина
- б) Мъртво море
- в) Марианската падина
- г) Перуанско-Чилийската котловина
- д) Яванската падина

3. Допълнете твърдението:

Географското положение изразява...

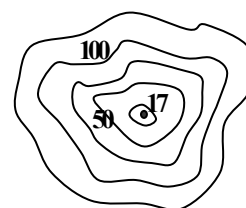
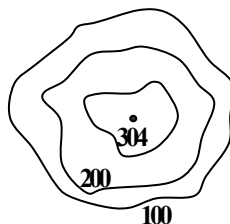
- а) пространствените отношения на един географски обект спрямо други географски обекти.
- б) отношенията на една държава с други държави, с политически или икономически общности.
- в) положението на даден географски обект спрямо Екватора и Гринуичкия меридиан.
- г) отношенията на даден географски обект спрямо съседните водни басейни и континенти.
- д) мястото на определен географския обект върху градусната мрежа.

4. Кое твърдение за климата в България е *погрешно*?

- а) търпи влияния от атлантическите въздушни маси
- б) характеризира се с температурни инверсии в котловините
- в) основният пренос на въздушни маси е от югоизточна посока
- г) във високите планини има силни ветрове
- д) наблюдава се неравномерно разпределение на валежите по територията на страната

5. Определете характера на изобразените релефни форми.

- а) двете са котловинни
- б) двете са планински
- в) котловинна и планинска
- г) хълмиста и котловинна
- д) планинска и равнинна

6. Кои са отличителните черти на природния комплекс на Родопите?
- а) голяма надморска височина, алпийски форми на релефа, планински климат, вертикално зониране на почвите, специфичен растителен и животински свят
  - б) голяма надморска височина, заоблен релеф, континентално-средиземноморски климат, средиземноморска растителност и животински свят
  - в) масивен характер на релефа в съчетание с високи била, дълбоки речни долини, проломи, ждрела, котловини, различен характер на хидроклиматичните елементи и почвено-растителната покривка в зависимост от надморската височина
  - г) силно разчленен релеф с преобладаване на карстови и изветрителни форми, разнообразен климат, почви, растителен и животински свят
  - д) масивен характер на релефа с много карстови форми, долинни разширения, планински климат, вертикално зонирани почви, растителен и животински свят
7. Кои от посочените селища в България са възникнали до водоизточници?
- а) София
  - б) Пловдив
  - в) Пазарджик
  - г) селата в Добруджа
  - д) всички изброени
8. Коя е пътната връзка през река Дунав, която свързва Североизточния придунавски регион със северната ни съседка?
- а) Дунав-мост при град Русе
  - б) мостът Расту – Лом
  - в) фериботът Видин – Калафат
  - г) фериботът Оряхово – Бекет
  - д) фериботът Никопол – Турнумагуреле
9. За Западния Тракийско-Родопски регион най-голямо икономическо значение имат...
- а) желязната руда
  - б) зеолитите
  - в) каолинът
  - г) оловно-цинковите руди
  - д) кафявите въглища
10. Кой от изброените подотрасли на хранително-вкусовата промишленост се развива само в близост до района на потреблението?
- а) мелничарска промишленост
  - б) плодоконсервна промишленост
  - в) захарна промишленост
  - г) пивоварна промишленост
  - д) маслодобивна промишленост

1. Множество числа са членове на една числова редица тогава и само тогава, когато...
  - а) всяко следващо число се получава от предходното по определена формула
  - б) всяко число има свой пореден номер
  - в) в множеството няма дробни числа
  - г) всички елементи на множеството са неотрицателни
  - д) сред тези числа няма нули

2. Сумата на числата от 1 до 100 е...
  - а) 1 000
  - б) 2 500
  - в) 5 050
  - г) 7 550
  - д) 10 000

3. Слагаме в една кутия 10 чифта черни и 10 чифта кафяви ръкавици, след което ги разбъркваме добре. Колко ръкавици трябва да извадим, за да сме напълно сигурни, че ще комплектуваме поне 1 чифт едноцветни ръкавици?
  - а) 10
  - б) 11
  - в) 15
  - г) 20
  - д) 21

4. Дадени уравненията $2x + 3y = 7$ и $5x - 3y = 7$. Каква е стойността на y ?
  - а) 1
  - б) 2
  - в) 5
  - г) 6
  - д) не може да се определи

5. В състезание с “лятящ старт” двама мотоциклетисти се движели еднопосочно по затворена писта с постоянна скорост съответно 60 км/ч и 70 км/ч. По-бързият задминал другия четири пъти, след което и двамата финиширали едновременно един час след старта. Каква е разликата в разстоянията, които са изминали?
  - а) 20 км
  - б) 17 км
  - в) 15 км
  - г) 10 км
  - д) 5,5 км

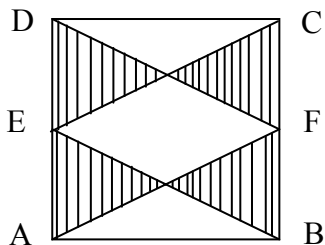
6. Сумата на две четни функции е...

- а) нула
- б) нечетна функция
- в) или четна, или нечетна функция
- г) четна функция
- д) константа

7. Кое геометрично построение може да се извърши само с линейка и пергел?

- а) разделяне на ъгъл на три равни части
- б) построяване на кръг, равнолицев с даден квадрат
- в) построяване на квадрат, равнолицев с даден кръг
- г) построяване на височината на триъгълник по дадени две страни
- д) построяване диагонала на куб по даден периметър на основата му

8. Е и F са среди съответно на страните AD и BC на квадрата ABCD. Намерете лицето на заштрихованата част на квадрата, ако страната му е 10 сантиметра.

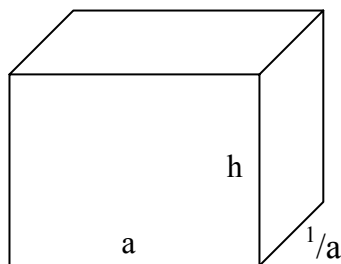
- а) 10 кв. см
- б) 20 кв. см
- в) 40 кв. см
- г) 50 кв. см
- д) 60 кв. см

9. Ако в един триъгълник се впише друг триъгълник, то зависимостта между лицата им ще бъде...

- а) 1 : 2
- б) 1 : 3
- в) 1 : 1
- г) постоянна
- д) произволна

10. Изображеният правоъгълен паралелепипед има обем 1. На какво е равна височината h?

- а) 1
- б) 2
- в) $1/a^2$
- г) $1/a$
- д) a

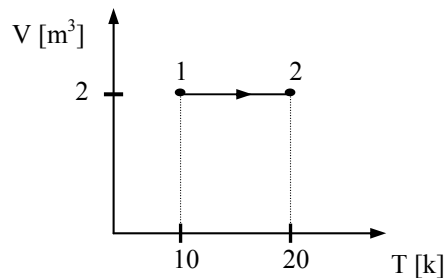

КРАЙ НА РАЗДЕЛ V. МАТЕМАТИКА

1. Посочете най-точния отговор на въпроса какво пренасят слънчевите лъчи.
  - а) вещество
  - б) температура
  - в) енергия
  - г) електричен заряд
  - д) маса

2. С коя от изброените единици *не се измерва* налягане?
  - а) паскал
  - б) милиметри живачен стълб
  - в) атмосфера
  - г) нютон
  - д) бар

3. Трептения, които се извършват под действие на външна периодична сила, се наричат...
  - а) затихващи
  - б) свободни
  - в) принудени
  - г) хармонични
  - д) няма верен отговор

4. В камерата на хладилника поставяме затворена стъклена бутилка, пълна до капачката с вода. Какво можем да очакваме, когато водата в бутилката замръзне?
  - а) Бутилката ще се счупи, защото при понижаване на температурата обемът на стъклото намалява.
  - б) Бутилката няма да се счупи, защото при замръзването нейният обем и обемът на водата се изменят еднакво.
  - в) Бутилката ще се счупи, защото при бързото понижаване на температурата здравината на стъклото рязко намалява.
  - г) Бутилката няма да се счупи, защото обемът на леда в нея е по-малък от обема на водата преди замръзването.
  - д) Бутилката ще се счупи, защото обемът на леда в нея е по-голям от обема на водата преди замръзването.

5. Ако хвърлим камък в езеро, се образуват концентрични кръгове. А ако го хвърлим в дълбока, бавно течаща река, тогава камъкът ще предизвика...
  - а) елиптични вълни, заради движението на водата
  - б) параболично разпространяващи се вълни заради течението
  - в) кръгове, които нямат общ център
  - г) кръгови вълни с център, движещ се със скоростта на водата
  - д) кръгови вълни с неподвижен център както в спокойна вода

6. Какъв процес е изобразен на графиката?

- а) изобарен
- б) изохорен
- в) изотермичен
- г) изобарно свиване
- д) изотермично разширение

7. Тяло се движи неравномерно по закона $S(t) = 2t^2 - 4t + 5$ (при $t > 0$) и за t секунди изминава S метра. Колко е ускорението му в края на петата секунда?

- а) 1 m/s^2
- б) 2 m/s^2
- в) 3 m/s^2
- г) 4 m/s^2
- д) 5 m/s^2

8. Кое от следните твърдения е *погрешно*?

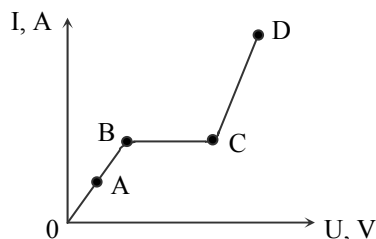
- а) При наелектризиране на едно тяло се изменя броят на електроните му в сравнение с броя им в неутрално състояние на тялото.
- б) Електрическите заряди не се създават или унищожават.
- в) В електронеутралните тела няма електрически заряди.
- г) При електрическите явления общото количество на зарядите в затворена система от тела се запазва постоянно.
- д) Свободни електрони могат да преминават от едно тяло в друго при удар или триене между двете тела.

9. Феритите, които се използват за направа на вътрешни антени в радиоапаратите, са полупроводници с голямо специфично съпротивление. Според магнитните си свойства те са...

- а) парамагнити
- б) диамагнити
- в) електромагнити
- г) феромагнити
- д) антиферомагнити

10. Дадена е зависимостта на тока от напрежението при протичане на ток през газове. От графиката се вижда, че има участък ВС, където токът остава непроменен независимо от нарастването на напрежението. Участък ВС се дължи на...

- а) рекомбинация на йоните
- б) динамично равновесие
- в) самостоятелен газов разряд
- г) ток на насищане
- д) ударна йонизация

КРАЙ НА РАЗДЕЛ VI. ФИЗИКА

1. Изотопите са атоми, които се характеризират с...
  - а) еднакъв брой протони и различен брой електрони
  - б) еднакъв брой протони и различен брой неутрони
  - в) еднакъв брой неутрони и различен брой протони
  - г) еднакъв брой протони и еднакъв брой неутрони
  - д) еднакъв брой протони, неутрони и електрони

2. Кой от изброените метали е компонент и на трите сплави: *бронз, месинг, лагерна сплав*?
  - а) алуминий
  - б) сребро
  - в) мед
  - г) олово
  - д) цинк

3. В съд с вода температурата на кипене ще се повиши, ако...
  - а) се понижи атмосферното налягане в съда
  - б) се увеличи количеството топлина
  - в) се намали количеството топлина
  - г) към водата се прибави натриев хлорид
  - д) към водата се прибави сребърен хлорид

4. Свойството *електропроводимост* на разтворите и на стопилките на електролитите се проявява...
  - а) при обикновени условия
  - б) под действие на водните молекули
  - в) под действие на електрично поле
  - г) при хаотично движение на йоните
  - д) при разреждане на разтворите или стопилките

5. Амонячната сода и тебеширът са соли на въглеродната киселина. Може ли те да се различат опитно, ако веществата се намират в две различни епруветки и са стрити на прах?
  - а) да, ако се прибави солна киселина и към епруветките се поднесе запалена клечка
  - б) да, ако се прибави разтвор на меден сулфат и епруветките се загреят
  - в) да, ако се прибави разтвор на натриева основа и към епруветките се поднесе навлажнена червена лакмусова хартия
  - г) да, ако се прибави разтвор на натриева основа и към епруветките се поднесе навлажнена синя лакмусова хартия
  - д) не, защото са соли на една и съща киселина

6. Окислително-редукционен процес е този, при който има промяна в степента на окисление на атомите или йоните. Кой от следните процеси *не е окислително-редукционен*?
- а) $\text{H}_2\text{S} + \text{Ba}(\text{OH})_2 \rightleftharpoons \text{BaS} + 2\text{H}_2\text{O}$
  - б) $\text{C} + 4\text{HNO}_3 \rightleftharpoons \text{CO}_2 + 4\text{NO}_2 + 2\text{H}_2\text{O}$
  - в) $\text{Zn} + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightleftharpoons \text{ZnSO}_4 + \text{H}_2$
  - г) $\text{HNO}_3 + 3\text{HCl} + \text{Au} \rightleftharpoons \text{AuCl}_3 + \text{NO} + 2\text{H}_2\text{O}$
  - д) $\text{NO}_2 + \text{H}_2\text{O} \rightleftharpoons \text{HNO}_2 + \text{HNO}_3$
7. *Хлороформът* е органично упойващо вещество, което се състои от елементите хлор, водород и ...
- а) кислород
  - б) въглерод
  - в) азот
  - г) фосфор
  - д) флуор
8. Кое химично съединение се нарича *карболова киселина* или *карбол*?
- а) $\text{C}_6\text{H}_5\text{COOH}$
  - б) $\text{C}_2\text{H}_5\text{COOH}$
  - в) $\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$
  - г) $\text{C}_6\text{H}_5\text{OH}$
  - д) HCOOH
9. Посочете *погрешното* твърдение.
- а) Захарозата и нишестето не са монозахариди.
  - б) Захарозата и нишестето се хидролизират до монозахариди.
  - в) Захарозата и нишестето не проявяват редукционни свойства.
  - г) Захарозата и нишестето са изградени само от глюкозни остатъци.
  - д) Захарозата е дизахарид, а нишестето – полизахарид.
10. Известно е, че *pH* е параметър, който е индикатор за киселинността на средата. Стойността на този параметър в кръвта на човека се движи в границите 7.35 – 7.45. Как се интерпретира този факт?
- а) кръвта е слабо кисела
  - б) кръвта е слабо алкална
  - в) кръвта е неутрална
  - г) кръвта е силно алкална
  - д) кръвта е силно кисела

1. Най-малката систематична единица в растителното и в животинското царство е...
  - а) порода
  - б) сорт
  - в) вид
  - г) род
  - д) семейство

2. Към групата на *фасула, граха, лещата* и *соята* спада и...
  - а) фъстъкът
  - б) орехът
  - в) бадемът
  - г) маслината
  - д) жълдът

3. Живите организми, населяващи Земята, се различават по типа на хранене. Посочете кой от изброените организми е със самостоятелно (автотрофно) хранене.
  - а) червей
  - б) кит
  - в) царица
  - г) медуза
  - д) човек

4. Кой от изброените компоненти *не влиза* в състава на ядрото на клетката?
  - а) ядрена мембрана
  - б) ядрен сок
  - в) хроматин
  - г) ядърца
  - д) митохондрии

5. При кой процес в органичните съединения слънчевата енергия се натрупва като химична енергия?
  - а) ферментация
  - б) фотосинтеза
  - в) катаболизъм
  - г) гликолиза
  - д) окислително фосфорилиране

6. Коя от изброените тъкани *не е съединителна*?
- а) жлезиста
  - б) хрущялна
  - в) костна
  - г) мастна
  - д) кръвна
7. Оплождането (сливането на мъжката и женската гамета) при бозайниците и човека се извършва нормално в...
- а) яйчниците
  - б) влагалището
  - в) матката
  - г) яйцепровода
  - д) тестисите
8. *Цистит* е заболяване на орган на една от изброените системи. Коя е тя?
- а) дихателна система
  - б) отделителна система
  - в) ендокринна система
  - г) лимфна система
  - д) имунна система
9. При работата на сърцето се чуват два тона (I-ви и II-ри сърдечен тон). Те се получават в резултат на...
- а) съкращаването на сърцевия мускул в лявата камера
  - б) съкращаването на предсърдията
  - в) затварянето на предсърдно-камерните клапи и навлизането на кръвта в камерите
  - г) затварянето на предсърдно-камерните клапи и на полулунните клапи
  - д) затварянето на полулунните клапи и навлизането на кръвта в аортата
10. Посочете *погрешната* характеристика на *модификационната изменчивост*.
- а) има масов характер
  - б) унаследява се
  - в) засяга количествени признаци
  - г) има приспособителен характер
  - д) обратима е

ЧАСТ II. ЛОГИЧЕСКИ ВЪПРОСИ

& РАЗДЕЛ I. РАЗСЪЖДЕНИЯ

---

1. Според проучванията на изследователи, след скока в цените на нефта през 70-те години се наблюдава спад на енергопотреблението в домакинствата. Учените стигат до извода, че спадът се дължи до голяма степен на понижаването на жизнения стандарт, както и на промяната в начините, по които хората прекарват времето си.

Всяко едно от следните твърдения, ако е вярно, потвърждава горния извод, с изключение на едно. Кое е то?

- а) Продажбите на преносими отоплителни уреди се увеличават, тъй като през зимата семействата прекарват времето си в ограничен брой стаи.
- б) През зимните месеци повече хора посещават обществени места като библиотеки и други обществени центрове, а средният им престой там е значително по-дълъг от преди.
- в) Над 39% от домакинствата са в състояние да намалят значително енергийните си разходи, като направят сравнително евтини промени, водещи до увеличаване на ефективността на техните отоплителни системи.
- г) При много студени дни поне 59% от домакинствата поддържат по-ниска стайна температура, отколкото обикновено.
- д) Членовете на поне 60% от домакинствата вземат душ за по-кратко време, отколкото преди увеличението.
2. Студентът Стоянов посещава курсове по психология, социология, лингвистика и история при преподавателите проф. Иванова, проф. Галева, проф. Петров и проф. Михайлов (не непременно в този ред). Лекциите му са в понеделник, вторник, сряда и четвъртък (не непременно в този ред). Стоянов попълнил анкета за това кои предмети му харесват повече и кои – по-малко.

От анкетата и от разписанието на лекциите му научаваме, че:

- Предметът на проф. Петров не е нито на първо, нито на второ място в анкетата.
- Лингвистиката му харесва най-много.
- На второ място е предметът, който се води в четвъртък.
- Психологията е в понеделник.
- На четвърто място е историята, преподавана от проф. Галева.
- Проф. Михайлов има лекции във вторник.

На първо място в анкетата е...

- а) предметът на проф. Иванова
- б) предметът на проф. Михайлов
- в) дисциплината, която се чете в четвъртък
- г) дисциплината, която се чете в понеделник
- д) дисциплината, която се чете в сряда

3. *Възможно ли е по научен път да се докаже, че тези, които си скубят белите косми, имат по-лошо отношение към възрастните от тези, които приемат белите си коси с примирение? Освен ако някакви психопатологични причини не ни подтикнат към прекалени обобщения, не можем да твърдим, че съществува такава връзка. Съвсем основателно е, разбира се, да приемаме възрастните и едновременно с това да не приемаме мисълта за отслабването на зрението и слуха. Още повече, да имаме отрицателно отношение към възрастните само защото са възрастни, е неморално според едни почти общоприети етични норми. Обаче няма нищо неморално в това да не приемаме някои съпътстващи стареенето явления.*

Кое от следните твърдения изразява най-добре основната идея на текста?

- а) Не може да се приеме, че хората, които не харесват някои физиологични процеси на стареенето, непременно имат лошо отношение към възрастните.
- б) Да не харесваме някои физиологични процеси на стареенето е основателно, докато недоброто отношение към възрастните е неморално.
- в) Тъй като на никого не са приятни физиологичните процеси на стареенето, не е правилно да имаме лошо отношение към възрастните само поради тяхното физическо състояние.
- г) Няма нищо лошо в това да си възрастен, но самият процес на стареене е неприятен. Необходимо е да правим разлика между двете.
- д) Да не харесваме възрастните е неморално и ако единственото основание за това са физиологичните процеси на стареенето, това е и неоснователно.

- * *С буквите А, Б, В, Д, Е, Ж и З (не непременно в тази последователност) са представени седем последователни цели числа от 1 до 10.*

В сила са следните условия:

- Д е с 3 по-малко от А.
- Б е по средата.
- Ж е с толкова по-малко от Б, с колкото В е по-голямо от Д.
- З е по-голямо от Ж.

4. Петото поредно цяло число е...

- а) А
- б) В
- в) Д
- г) Е
- д) Ж

5. А е с толкова по-голямо от Ж, с колкото З е по-голямо от...

- а) А
- б) Д
- в) В
- г) Е
- д) Б

6. *В една зеленчукова градина се отглеждат само 5 вида растения – боб, домати, краставици, картофи и чушки. Всяка година се разсаждат точно три вида растения, като се спазват следните условия:*

- *Ако се засадят домати, през същата година задължително се засажда и боб, но не и обратното.*
- *Ако една година се засадят краставици, не се садят на следващата.*
- *Всяка година се засажда не повече от едно растение, което е било садено през предишната година.*

Ако през първата година са засадени боб, домати и чушки, през третата година при нито една от комбинациите **не може** да се садят...

- а) боб
- б) домати
- в) чушки
- г) краставици
- д) картофи

- * *Малка софтуерна фирма има четири офиса, номерирани 1, 2, 3 и 4. Във всеки офис има по един компютър и един принтер. Всяко едно от тези осем устройства е купено или през 1993, или през 1994, или през 1995 година.*

Купуването им е извършено при следните условия:

- *Компютърът във всеки офис е купен по-рано или в същата година, в която е купен и принтерът в този офис.*
- *Компютърът в офис 2 и принтерът в офис 1 са купени в една и съща година.*
- *Компютърът в офис 3 и принтерът в офис 4 са купени в една и съща година.*
- *Компютърът в офис 2 и компютърът в офис 3 са купени през различни години.*
- *Компютърът в офис 1 и принтерът в офис 3 са купени през 1994 г.*

7. Ако компютърът в офис 3 е купен през 1994 година, кое от следните твърдения може да бъде вярно?

- а) Принтерът в офис 1 е купен през 1994 година.
- б) Компютърът в офис 2 е купен през 1993 година.
- в) Принтерът в офис 2 е купен през 1994 година.
- г) Компютърът в офис 4 е купен през 1993 година.
- д) Принтерът в офис 4 е купен през 1995 година.

8. Да предположим, че компютърът в офис 2 и компютърът в офис 3 са купени в една и съща година. Ако всички други условия остават същите, кое от следните устройства е било купено през 1995 година?

- а) принтерът в офис 1
- б) компютърът в офис 2
- в) принтерът в офис 2
- г) компютърът в офис 4
- д) принтерът в офис 4

* Бил разработен проект за обединяване на един голям университет с друг – по-малък. Според проекта трябвало да се създаде общ представителен комитет от трима души: двама – от големия университет и един – от малкия. Условието било в този комитет да не участват двама преподаватели от една и съща научна област.

- Големият университет предложил следните лица:
А – преподавател по литература,
Б – декан на Математическия факултет,
В – представител на Факултета по естествени науки.

- Малкият университет излъчил:
Г – преподавател по математика,
Д – преподавател по латински,
Е и Ж – преподаватели по литература.

9. Кои от следните преподаватели могат да участват в комитета заедно с Ж?

- а) Б и Г
- б) Б и В
- в) Б и Е
- г) А и Б
- д) Г и Д

10. Кое от следните твърдения е вярно?

- Д и Е са винаги заедно в този комитет.
- Г и Е никога не могат да участват заедно в този комитет.
- Ако Г участва в комитета, В също трябва да участва.

- а) вярно е само I
- б) вярно е само II
- в) верни са само I и II
- г) вярно е само III
- д) верни са само II и III

1. Кое е излишното?

- а) трева
- б) цвете
- в) храст
- г) дърво
- д) гора

2. Кое е излишното?

- а) стихва
- б) гасне
- в) глъхне
- г) замира
- д) заспива

3. Кое е излишното?

- а) чупя
- б) ломя
- в) троша
- г) разбивам
- д) сцепвам

4. Коя дума ще се получи, ако размените местата на следните букви:

Л К А И Е П Т

- а) питанка
- б) капитал
- в) еполети
- г) капител
- д) напитка

5. Коя дума е кодирана в следната редица от букви?

П С К А С К Н С К А С К И С К Р С К

- а) касиер
- б) каскада
- в) пасквил
- г) панаир
- д) скинар

6. Намерете думата, която е от същия логически ред, от който са думите:

стена, таван, под, прозорец, ...

- а) мебел
- б) врата
- в) перде
- г) брава
- д) стая

7. *Сила* се отнася към *власт*, както...

- а) смелост към страх
- б) радост към пост
- в) слабост към зависимост
- г) съобразителност към младост
- д) доброта към прелест

8. Коя от думите е най-близка по значение до думата *аргумент*?

- а) теза
- б) повод
- в) довод
- г) спор
- д) съгласие

9. Довършете пословицата “*Свършил я като кучето...*”

- а) по пладне
- б) на нивата
- в) в просото
- г) и котката
- д) с кокала

10. Кой от посочените фразеологизми е *различен* по значение от останалите?

- а) хвърлил топа
- б) опънал петалата
- в) гушнал букета
- г) взели го дяволите
- д) предал Богу дух

КРАЙ НА РАЗДЕЛ II. СЕМАНТИКА

ПРАВИЛНИ ОТГОВОРИ

НА ТЕСТА

БЪЛГАРСКИ ЕЗИК		ЛИТЕРАТУРА		ИСТОРИЯ		ГЕОГРАФИЯ	
1.	б	1.	а	1.	б	1.	г
2.	б	2.	в	2.	д	2.	в
3.	д	3.	г	3.	а	3.	а
4.	в	4.	в	4.	в	4.	в
5.	а	5.	д	5.	в	5.	г
6.	а	6.	б	6.	б	6.	в
7.	в	7.	б	7.	в	7.	д
8.	б	8.	г	8.	в	8.	а
9.	в	9.	г	9.	д	9.	г
10.	б	10.	а	10.	в	10.	г

МАТЕМАТИКА		ФИЗИКА		ХИМИЯ		БИОЛОГИЯ	
1.	б	1.	в	1.	б	1.	в
2.	в	2.	г	2.	в	2.	а
3.	д	3.	в	3.	г	3.	в
4.	а	4.	д	4.	в	4.	д
5.	г	5.	г	5.	в	5.	б
6.	г	6.	б	6.	а	6.	а
7.	д	7.	г	7.	б	7.	г
8.	г	8.	в	8.	г	8.	б
9.	д	9.	г	9.	г	9.	г
10.	а	10.	г	10.	б	10.	б

РАЗСЪЖДЕНИЯ		СЕМАНТИКА	
1.	в	1.	д
2.	б	2.	д
3.	а	3.	д
4.	б	4.	г
5.	б	5.	г
6.	г	6.	б
7.	г	7.	в
8.	в	8.	в
9.	б	9.	б
10.	д	10.	г